

Europska unija ove će godine dobiti novi saziv Europskog parlamenta i Europske komisije za predstojeći petogodišnji mandat. Kao što je poznato izbori za Europski parlament u zemljama Europske unije održat će se od 22. do 25. svibnja, a u Hrvatskoj 25. svibnja. Za jedanaest mjesta u Bruxellesu kandidiralo se u našoj zemlji 25 stranačkih i koalicijskih lista na kojima je čak 275 kandidata. Sustav preferencijalnog glasovanja donosi mogućnost izbora - preferiranja određenog kandidata s liste, ako određena lista prođe, odnosno dobije dovoljan broj glasova.

Na koncu će se jedanaestorica hrvatskih predstavnika pridružiti ogromnom plenumu od ukupno 751 zastupnika iz svih zemalja Unije. Države članice mogu u Europskom parlamentu imati minimalno 6 i maksimalno 96 zastupnika, proporcionalno broju stanovnika. Najviše ih ima Njemačka, njih 96 zastupnika, slijede Italija i Francuska.

Kolika je mogućnost djelovanja naših zastupnika i kakve su njihove sposobnosti lobiranja za interese birača, vidjet će se u narednom mandatu kada će EU parlament odlučivati o brojnim pitanjima bitnim za Istru i Hrvatsku kao što su ona iz sektora turizma, europskih fondova, zaštite autohtonih proizvoda, mjera zapošljavanja i pokretanja gospodarstva.

Novi saziv parlamenta bit će poznat u srpnju, dok bi novi predsjednik Europske komisije svoj petogodišnji mandat trebao preuzeti u studenom. Konstituirajuća sjednica parlamenta održat će se od 1. do 3. srpnja 2014. u Strasbourgu. Pomicanjem unaprijed datuma održavanja europskih izbora Europskom parlamentu će se osigurati dovoljno vremena za unutarnju organizaciju kako bi mogao pristupiti izboru predsjednika Europske komisije na plenarnoj sjednici u srpnju 2014., odnosno potvrditi novi sastav Komisije do 1. studenoga 2014. Jedan od razloga za pomicanje datuma održavanja europskih izbora bila je i bojazan od slabijeg odziva birača koji je u stalnom opadanju. Europski analitičari očekuju da će prosječan odaziv birača ovoga puta biti oko 27 posto.

USUSRET IZBORIMA ZA EUROPSKI PARLAMENT 25. SVIBNJA: HRVATSKA BIRA 11 ZASTUPNIKA

Biramo predstavnike za najveću pozornicu

Budući da se ulaskom Hrvatske u Europsku uniju ukupan broj zastupnika Europskog parlamenta privremeno povećao na 766, za sljedeći saziv Europskog parlamenta 2014.-2019. bilo je potrebno utvrditi novu preraspodjelu zastupničkih mjesta između država članica, odnosno smanjiti ukupan broj zastupnika na 751. Europski parlament je u ožujku 2013. usvojio prijedlog sastava Europskog parlamenta za razdoblje 2014.-2019. prema kojemu je 13 država članica Europske unije, uključujući Hrvatsku, ukupno izgubilo 15 zastupničkih mjesta.

Prevenција od požara

Projekt HOLISTIC - Adriatic Holistic Forest Fire Protection

O projektu: HOLISTIC je projekt financiran u okviru programa Jadranske prekogranične suradnje 2007-2013. Kao jedan od partnera, provodi ga Istarska županija. Okosnicu mu čini holistički model zaštite od šumskih požara. Aktivnosti projekta fokusirane su na prevenciju i ublažavanje štete od prirodnih rizika, s posebnim naglaskom na rizike požara i potresa, a s ciljem poboljšanja, promicanja i jačanja institucionalnih kapaciteta u provedbi politika i aktivnosti

usmjerenih ka smanjenju šteta od elementarnih nepogoda s kojima se suočava Jadranska regija. Posebni je cilj projekta unaprjeđenje zakonodavnog okvira, standardizacija postupaka između šumarskih, vatrogasnih i institucija civilne zaštite. To je pilot projekt koji obuhvaća razvoj sustava rane detekcije požara, korištenje biomase, preventivne aktivnosti kod požara i potresa, te istraživanje i nadzor seizmičke osjetljivosti zgrada od strateškog interesa. Provedba projekta trajat će 30 mjeseci, zaključno s ožujkom 2016. godine. Financiran je iz Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2013.

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta: **9.363.801,29 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **469.546,87 eura**
Sufinanciranje: **15 posto**

Lučka infrastruktura

Projekt EA SEA-WAY

O projektu: EA SEA-WAY projekt je kojim se želi unaprijediti mobilnost putnika koji putuju Jadranskim morem i priobalnim područjem kroz razvoj novih, održivih i integriranih prijevoznih usluga, uključujući poboljšanja luka, zračnog sustava i povezanih usluga. Cilj projekta EA SEA-WAY jest integracija i nadogradnja postojeće i nove kolektive putničkog prijevoza (turisti i stanovnici) kako bi se povećala dostupnost diljem jadranskog bazena i smanjila emisija CO2. EA SEA-WAY usmjeren je jačanju jadranske prekogranične veze, uspostavljanju nove brze linije diljem Jadrana i poboljšanju integracije među lukama i prometne mreže s unutrašnjosti. Također, projekt će unaprijediti lučku infrastrukturu kako bi se ujednačio jadranski lučki sustav te će poboljšati kvalitetu putničkih usluga u lučkim područjima i dostupnost podataka o infrastrukturi, prijevoznim uslugama i rješenjima na regionalnoj i prekograničnoj razini. Financiran je iz Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2013.

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta: **6.657.204,68 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **467.862,56 eura**
Sufinanciranje: **15 posto**

Ljudska prava i građanski odgoj i obrazovanje

Projekt Do the Right(S) Thing!

O projektu: Projekt punog naziva „Do the Right(s) Thing! Enhancing awareness among young Europeans on Human Rights, peace and development in the XXI century“, ukupnog trajanja 36 mjeseci, s provedbom je počeo u ožujku 2014. godine. Glavni cilj projekta, financiranog iz programa EuropeAid, je promicanje kulture koja podržava ljudska prava, mir i globalni razvoj među mladim Europljanima u Italiji, Hrvatskoj i Francuskoj radi izgradnje pravednije budućnosti bez siromaštva i konflikata. Specifični cilj, s druge strane, je podizanje svijesti i razumijevanja među učenicima u EU, u dobi od 11 do 18 godina, u Toskani, Donjoj Normandiji i Istarskoj županiji o načinima na koje mogu koristiti svoja stajališta, glas i akcije u promociji ljudskih prava na lokalnoj i globalnoj razini.

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta je **1.210.809,33 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **186.594,42 eura**
Sufinanciranje: **29.907,00 eura 16 posto**

ISTARSKI ŽUPAN O VAŽNOSTI ISTARSKIH ZASTUPNIKA

Flego: Važno je da u Bruxellesu čuje glas iz Istre

U globaliziranom svijetu važno je da se čuje o Istri, a europski je parlament jedna od najvažnijih pozornica na svijetu. Europa je veliko tržište s više od 500 milijuna potencijalnih korisnika i prilika za naš turizam, poljoprivredu, kulturu, naglašava župan

Samo dva dana dijeli nas od izbora za Europski parlament, prvih izbora nakon što smo postali punopravnim članom Unije. Istarski župan Valter Flego ističe koliko je za Istru važno imati svog predstavnika u EU parlamentu.

- Na izborima biramo osobu koja će nas idućih pet godina zastupati u najznačajnijoj instituciji i stoga je izuzetno važno da se u Bruxellesu čuje naš glas,

glas iz Istre, naglašava i nastavlja.

-Važno je imati iskusnu osobu koja poznaje situaciju na terenu i koja će moći zastupati i lobirati za interese građana Istre. A moj prethodnik, Ivan Jakovčić, jedini je kandidat iz Istre i Kvarnera na svim relevantnim listama. Od strateške je važnosti za sve institucije u Istri, ali i za građane, imati nekoga koji može "otvarati sva vrata" u Bruxellesu i

Strasbourg. U globaliziranom svijetu važno je da se čuje o Istri, a europski je parlament jedna od najvažnijih pozornica na svijetu.

Osigurati ulaznicu

Europa je veliko tržište s više od 500 milijuna potencijalnih korisnika i prilika za naš turizam, poljoprivredu, kulturu. Ne smije dopustiti da zaostajemo na taj vlak.

Župan naglašava da se u pretpripravnim raz-

projekti istarske županije

U Europskom parlamentu potrebno je lobirati za istarske interese

U EUROPSKOM PARLAMENTU, MEĐUNARODNOJ SURADNJI I STRUKTURNIM FONDovima

se

su

Manuel ANGELINI

Valter Flego

EUROREGIJA BEZ GRANICA: VENETO, FRIULI-VENEZIA-GIULIA, KORUŠKA I ISTARSKA ŽUPANIJA

Zajednički prema europskim fondovima

Istra bi ove jeseni trebala i formalno pristupiti europskoj grupi za teritorijalnu suradnju "Euroregija bez granica", čiji je zahtjev za članstvom nedavno prihvaćen na skupštini te grupacije, održanoj u Poreču. Jedan od ciljeva ovog EGTS-a je upravo realizacija zajedničkih projekata regija članica. Župana smo pitali na kojim područjima želi surađivati s regijama Veneto, autonomnom Regijom Friuli-Venezia-Giulia i Koruškom te čime će Istra doprinijeti Euroregiji bez granica.

- Članstvo u Europskoj grupi za teritorijalnu suradnju - "Euroregiji bez granica" za Istarsku županiju predstavlja priliku za još boljim ostvarivanjem svojih potencijala u suradnji s drugima. Dugi niz godina negujemo bilateralne odnose s mnogim europskih regijama, a s regijama osnivačicama EGTS-a imamo potpisane sporazume suradnje. Naše su regije bliske zemljopisno, kulturno te socio-ekonomski, zajednička nam je povijest, a pred nama i zajednička budućnost. Istarska županija svojim će bogatim iskustvom i specifičnim znanjima u prekograničnoj suradnji, koja ostaje važna komponenta Europskog fonda za regionalni razvoj, doprinijeti stvaranju zajedničkih projekata upravo unutar EGTS-a. Kao glavna područja suradnje vidimo turizam, kulturu, međunarodne fondove i školstvo. I upravo strukturni fondovi, koji su nam kao punopravnoj članici na raspolaganju, prilika su za realizaciju zajedničkih projekata, što je i jedan od ciljeva EGTS-a - poticanje veće koordinacije i sudjelovanje u zajedničkim programima EU. Članstvom Istarske županije u EGTS otvaraju nam se brojne prilike i izazovi koje ćemo zajednički lakše iskoristivati i rješavati unutar te grupe. Također, zbog dobrih odnosa s regijama u okruženju imat ćemo i ulogu prijenosa europskih vrijednosti i potpore u njihovom pridruživanju europskoj obitelji i jačanju regionalizma na budućem tlu još šire Unije. Regionalna suradnja je iznimno važna za napredovanje svih država jugoistočne Europe prema Europskoj uniji, zaključio je Flego.

doblju Istarska županija pokazala kao najuspješnijom županijom u Hrvatskoj po pitanju povlačenja financijskih sredstava iz europskih fondova i drugih međunarodnih programa. U tom razdoblju partneri iz Istarske županije sudjelovali su ili sudjeluju u preko 340 međunarodnih projekata, s ukupnom vrijednošću od preko 115 milijuna eura.

-Istra je spremna za strukturne fondove, a oni nam pružaju još veće mogućnosti povlačenja sredstava, naglašava Flego.

Procjena je da bi Istarska županija od 2014. do 2020. iz sredstava kohezij-

ske politike EU-a, prema do sada pripremljenim projektima, projektnim idejama i administrativnoj spremnosti te prema mogućnostima koje će biti na raspolaganju mogla iskoristiti preko 200 milijuna eura. Međutim, za svaki potencijalni projekt nužno je osigurati, kako ja kažem, „ulaznicu“, odnosno onih obveznih 15 posto sufinanciranja, kako bi dobili ostalih 85 posto iz europskih fondova. Izdvojiti 15 posto sredstava jednoj općini je nemoguće, a država se nažalost za to nije pobrinula. Kako ne bi dopustili da niti jedan projekt propadne, prošlotjednim izmjenama i do-

punama proračuna Istarske županije za 2014. godinu, za jedan milijun kuna povećali smo Fond za predfinanciranje EU projekata koji sad iznosi ukupno 6 milijuna kuna. Time želimo povećati mogućnost apsorpiranja financijskih sredstava iz europskih fondova.

Prioriteti

Pored toga donijeta je svojevrsna strategija, izabrani su projekti prioritetni za kandidiranje i implementaciju.

-Prošle godine Istarska županija, razvojne agencije te Zaklada imale su u provedbi sveukupno 44 projekata. Kako je riječ o projektima čija implementacija traje oko 2-3 godine, mnogi se nastavljaju i ove, pa čak i naredne godine.

Primjerice to su projekti: SEED-Speeding Every European Digital, EA SEA WAY- Europe Adriatic SEA-WAY, ALTERENERGY (provodi ih Upravni odjel za međunarodnu suradnju i EU poslove), HAZADR (Upravni odjel za održivi razvoj), KEPASS - Knowledge exchange program for the adriatic school system (Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu) itd.

- Što se tiče novih projekata i onih u pripremi, s ciljem što uspješnijeg ishoda, proteklog mjeseca sam sazvao koordinaciju svih ključnih subjekata iz Istre kako bi zajednički definirali prioritete. Nužna je koordinacija i uključenost svih kako ništa ne bi prepustili slučaju, pogotovo jer, kao što sam već napomenuo, moramo uzimati u obzir naš udio u

Za milijun kuna povećan je fond za predfinanciranje EU projekata koji sad iznosi ukupno šest milijuna kuna

- Najznačajniji događaj u prošloj godini je svakako ulazak Hrvatske u EU, čime je naša država ostvarila najvažniji vanjsko-politički cilj na kon-

ostaljenja. Smatram da godina dana, koliko će uskoro biti da smo postali članicom Unije, nije dovoljno dugo razdoblje za donositi konkretne zaključke o tome što smo dobili ili izgubili. Ulaskom u veliku Europsku uniju, svi smo zajedno posijali velika očekivanja, a koliko smo uspješni pokazat će nadolazeće vrijeme, a to ovisi isključivo o nama samima, našem umijeću, radu, trudu i kreativnosti. Kao što sam već re-

kao, Strukturni fondovi su naša velika razvojna šansa i nema tu puno priče: idemo pripremati projekte. Pripadnost ovoj velikoj i uređenoj zajednici država i naroda otvara velike mogućnosti onima koji imaju ideje, znanje, inovativnost i sposobnosti.

Još puno posla

Istra je do sada pokazala svoju uspješnost na mnogim područjima, ali pred nama je još mnogo posla. U pretpriprustupnom razdoblju Istra je bila najuspješnija u Hrvatskoj po pitanju povlačenja financijskih sredstava iz raznih EU fondova. U tom razdoblju subjekti iz Istre sudjelovali su ili sudjeluju u preko 340 međunarodnih projekata, s ukupnom vrijednošću većom od 115 milijuna eura. Pred nama su strukturni fondovi koji nude još više financijskih sredstava s kojima možemo realizirati mnoge razvojne projekte, zaključuje župan.

ZA NOVO ŽUPANIJSKO ODLAGALIŠTE OTPADA KOJE ĆE PROIZVODITI ZELENU ENERGIJU IZ EU OSIG

Najveći dio sredstva odobrila je Europa

Rokovi sve kraći

Kaštijan s probnim radom od tri mjeseca kreće krajem godine

Još se ne zna tko će preuzimati gorivo iz otpada. Premda je ranije potpisano pismo namjere s tvornicom cementa Holcim u Koromačnu, još nije sklopljen ugovor. Čeka se na nacionalnu strategiju koja bi trebala dati konkretne smjernice o načinima plasmana goriva iz otpada na tržište

Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**
Snimio **Dejan STIFANIĆ**

Županijski centar Kaštijan do kraja godine treba krenuti s probnim radom koji će trajati puna tri mjeseca. U tom će periodu otpad prvo stizati s Puljštine, a nakon završetka izgradnje pretovarnih stanica otpad će se prikupljati diljem Istre i dovoziti na novo odlagalište. Nakon službenog otvaranja Kaštijuna sva istarska odlagališta bit će zatvorena, a upravo na njihovim lokacijama izgradit će se pretovarne stanice iz kojih će se otpad odvoziti na trajnu obradu. Izgradnja tih stanica koštat će oko pet milijuna eura, a

najveći dio sredstava, oko 80 posto snosit će Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Sanacija odlagališta

U fazi sanacije su sva istarska odlagališta, a procjenjuje se da se na ukupno sedam istarskih odlagališta čija ukupna površina iznosi 36,8 hektara, godišnje odloži oko 120 tisuća tona otpada, od toga oko 80 posto predstavlja komunalni otpad, a oko 20 posto je neopasan proizvodni otpad.

Županijski centar Kaštijan ujedno je jedan od najvećih, mogli bismo reći strateških projekata na razini Istre, a njegova ukupna vrijednost penje se do 35 milijuna eura, od čega je

Vesna Dukić

čak 25 milijuna eura bespovratno osigurano iz fondova Europske unije. Uz to, projekt u iznosu od 1,8 milijuna eura sufinancira Fond za zaštitu okoliša, dok 7,5 milijuna financira lokalna samouprava.

Više recikliranja

Direktorica tvrtke Kaštijan Vesna Dukić istaknula je da je cilj cijelog projekta kompletiranje sustava gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji koji bi u konačnici trebao rezultirati smanjenjem količine odloženog komunalnog otpada i

udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, ali i povećanjem recikliranja.

Dukić je istaknula da su istarske komunalne tvrtke pojačale aktivnosti u osiguravanju dodatnih kontejnera i kanti kako bi građanima omogućile razvrstavanje otpada već na kućnom pragu. Intencija je, tvrdi, da na centralno odlagalište stiže što manje komunalnog otpada. No točan datum otvaranja budućeg centra još uvijek nije definiran.

-Ulažemo velike napore, no radi se o vrlo zahtjevnoj infrastrukturi i popratnim objektima tako da je bilo za očekivati da će radovi kasniti, no nadamo se da će sve biti gotovo do kraja godine. Također, radi se o vrlo zahtjevnom projektu kojeg bi teško bilo moguće realizirati bez korištenja sredstava iz Europske unije, kazala je Dukić. Naglasila je da se na terenu već vide prve konture novog centra, a postavljeni su i brtveni slojevi na poljima budućeg odlagališta.

-Ovih dana kreće se i s postavljanjem zaštitne folije

na tim poljima, a pri kraju je izgradnja ulazno-izlazne zone. Trenutno smo u fazi razrade uređaja za obradu otpadnih voda, a završeni su i temelji za buduće mehaničko-biološko postrojenje. U tom će se djelu ići na dopunu građevinske dozvole

kako bi poboljšali tehničke karakteristike postrojenja.

-Što se pak rokova tiče, točno je da se kasni i jako mi je teško precizirati točan datum otvaranja, no prvi bi otpad trebao ući u centar krajem godine kada startamo s tromjesečnim prob-

Proizvodnja struje iz bioplina

Ističe da se na području budućeg centra planira izgradnja energane te se očekuje se da bi kroz pet godina nakon otvaranja centra trebala početi proizvodnja plina uz postavljanje generatora koji bi taj bioplina pretvarali u električnu, odnosno zelenu energiju.

-Već imamo sve suglasnosti od HEP-a i ušli smo na listu povlaštenih proizvođača električne energije.

Uskoro i okolišna dozvola

Prije nekoliko dana završio je javni uvid u okolišnu dozvolu, pojasnila je Vesna Dukić, dodajući da se radi o temeljnom dokumentu nužnom da bi postrojenje moglo krenuti s radom.

Ta dozvola, koju izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, objedinjuje sve uvjete koji moraju biti zadovoljeni da bi centar radio, a propisuje sve emisije u vode, zrak i tlo. Ujedno, taj dokument zamjenjuje nekadašnju vodopravnu dozvolu i radi se o dokumentu po strogo kontroliranim europskim standardima. Dukić je pojasnila da se dozvola obnavlja svakih pet godina što ujedno dodatno osigurava i pojačava kontrolu rada centra i njegovog utjecaja na okoliš.

URANO 25 MILIJUNA EURA

Kako funkcionira MBO

Primljeni otpad koji će dolaziti iz pretovarnih stanica se najprije obrađuje u postrojenju za mehaničko biološku obradu. Biološkim procesima se iz otpada izdvaja voda, zatim se mehaničkom obradom odvajaju obnovljive sirovine (metali) koje odlaze na recikliranje. Izdvaja se i goriva frakcija odnosno gorivo iz otpada. Dio otpada (biorazgradiva frakcija) se nakon mehaničko biološke obrade, odlaze na bioreaktorsko odlagalište gdje se prirodnim procesom, uz dovod vode i bez prisustva kisika, razgrađuje i stvara bioplin.

nim radom, rekla je Dukić, dodajući da će se tijekom probnog rada provjeravati potpuni kapaciteti i tehničke karakteristike onoga što će izlaziti iz postrojenja.

Što s dobivenim gorivom?

Otpad će se iz pretovarnih stanica dopremati specijalnim kamionima sa zatvorenim kontejnerima.

-Jako nam je bitno da postrojenje bude fleksibilno, odnosno da može funkcionirati zimi i ljeti kada nam se kapaciteti udvostručuju. Probni rad neće se odvijati pod istim režimom i u probnom radu ispitat će se kompletno funkcioniranje odvoza otpada koji će dolaziti s pretovarnih stanica. Već u tom periodu, kompletan sustav bit će pušten u pogon, veli Dukić.

Na pitanje kamo će završavati SRF (gorivo iz otpada) s obzirom na ranije potpisano pismo namjere s tvornicom cementa Holcim u Koromaču, Dukić je kazala da tvrtka još nema sklopljen ugovor s potencijalnim korisnikom goriva iz otpada te da se na razini Ministarstva zaštite okoliša i

Fonda izrađuje nacionalna strategija koja će dati konkretne smjernice o plasmanima SRF-a na tržište.

-Trenutno se prikupljaju i analiziraju podaci i traži se najbolja varijanta jer intencija je što manje cijenom opteretiti krajnje korisnike. Imamo nekoliko varijanti ali definitivno još nije odlučeno gdje će SRF odlaziti, a budući da smo članica Europske unije postoji i mogućnost da se plasira i van granica Hrvatske. Naravno, u obzir će se uzimati cijena transporta i sam način prijevoza i najlogičnije bi bilo da odlazi u Holcim, no to još uvijek nije definirano. Situacija na tržištu energenata se mijenja tako da i to treba uzeti u obzir jer SRF više nije samo otpad, već korisna sirovina, pojasnila je Dukić.

Dodajmo da se rado-vi na budućem odlagalištu odvijaju svakodnevno u dvije smjene pa i vikendom, a izvođač radova-grčka tvrtka Helector S.A. u konzorciju s domaćim GP Krkom - angažirao je 40-tak radnika koji užurbano rade na gradnji novog istarskog centralnog odlagališta.

PROJEKT POREČ - SUSTAVI ODVODNJE I UREĐAJI ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA VRIJEDNI 67 MILIJUNA EURA BIT ĆE GOTОВI DO 2017. GODINE

Kanalizacija se više neće ispuštati u more

Planirana je izgradnja četiri uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, izgradnja i rekonstrukcija dijela postojeće kanalizacijske mreže u duljini od oko 80 kilometara. U sustav će biti uključeno 90 posto korisnika s područja Poreča, Tar - Vabriga, Funtane i Vrsara

Ovih su dana otvorene ponude za dva od pet javnih nadmetanja za gradnju porečkog sustava kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ukupne vrijednosti od 67,18 milijuna eura. Najveći je to projekt u javnom sektoru na ovim prostorima koji se sufinancira sredstvima iz europskih fondova. Cjelokupna natječajna dokumentacija sastoji se od pet nadmetanja - za širenje kanalizacijske mreže, izgradnju pročistača, rekonstrukcije postojeće mreže, nabavu opreme i nadzor radova.

Provedeni su natječaji i otvorene ponude za izgradnju proširenja kanalizacijske mreže, procijenjene vrijednosti 77,71 milijuna

kuna, za koje je pristiglo deset ponuda. Za izgradnju četiri pročistača vrijednosti 290,65 milijuna kuna stiglo je devet ponuda, a za nadzor u vrijednosti 21 milijun kuna pristiglo je pet ponuda.

Porečani 8 posto

Projekt će se najvećim dijelom financirati iz fondova Europske unije bespovratnim sredstvima u iznosu od 49,72 milijuna eura. Sufinanciranje od strane hrvatske Vlade i resornih ministarstava iznosi 17,46 milijuna eura. Komponenta Grada Poreča je osam posto, a trošak će zapravo snositi građani kroz naknadu za potrošenu vodu.

- Ovaj projekt za naš grad ima tri vrijedna aspekta: socijalni, jer će njegovim dovršenjem oko 6.300 naših sugrađana priključiti na novu kanalizacijsku mrežu; ekološki, jer dovršenjem ovog projekta kanalizacija više neće ići u more, a također će se, zbog mogućnosti ponovne uporabe pročišćene vode grad uštedjeti do 15 posto vode. Treći aspekt je ekonomski, jer će velik dio poslova odradivati građevinske tvrtke. Osim toga, moći ćemo reklamirati našu destinaciju, kao top-ekološku, kaže gradonačelnik Edi Štifanić.

Dotrajali sustav

Trenutno se na porečkom području nalazi oko 165 kilometara izgrađene mreže fekalne kanalizacije, te tridesetak kilometara sustava odvodnje oborinskih voda. Trenutno postoji pet zasebnih sustava odvodnje, gdje se vrši tek mehaničko pročišćavanje s kemijskom obradom otpadnih voda prije nego se voda pod-morskim ispuštima ispušta u more. Dio stare kanalizacije je u derutnom stanju i treba ga zamijeniti jer se iz kanalizacije izljevaju otpadne vode, a u nju ulijeva morska voda. To je važno i zato što se otpadne vode pomiješane s morskom više ne mogu podvrgnuti biološkom pročišćavanju, a neka naselja nisu spojena na javni sustav odvodnje, pa ga je potrebno dovesti do tih područja.

U projektu sudjeluju Grad Poreč i općine Tar - Vabriga, Funtana i Vrsar, a planirana je izgradnja i rekonstrukcija dijela posto-

jeće kanalizacijske mreže u duljini od oko 80 kilometara, čime će se dodatno priključiti 28 naselja ili oko 6.300 stanovnika. Oko 90 posto domaćinstava na ovom području dobit će kanalizacijski sustav. Također, izgradit će se i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda. Jedan pročistač postaviti će se na Lanterni i pokrivat će naselja Tar, Vabriga i istoimeno turističko naselje. Drugi pročistač bit će za područje sjevernog dijela grada, nekoliko okolnih naselja i turistička područja Ulika i Červar Porat i zamijenit će postojeći kolektor na Materadi.

75 tisuća korisnika

Uz pročistač bit će izgrađena i postrojenja za solarno sušenje 60 posto ukupnog mulja proizvedenog tijekom obrade otpadnih voda. Treća aglomeracija je Poreč jug gdje će se pročistač nalaziti u zaleđu Zelene lagune, a pokrivat će južni dio grada, Funtanu, turistička naselja Plava i Zelena laguna, te kampove Istra i Valkanela. Ovaj će pročistač zamijeniti postojeći kolektor na Debelom rtu. Četvrta aglomeracija je u Vrsaru za potrebe ovoga grada i turističkih naselja duž obale. Trenutno se otpadne vode ovog područja odvođe na kolektor na Petalonu, do kojeg će doći novi pročistač. Postrojenje za kompostiranje mulja bit će izgrađeno na lokaciji odlagališta otpada Košambra u Poreču i predviđeno za obradu 40 posto ukupnog mulja, zajedno s bio otpadom.

Na ovakav projekt Grada i općine odlučili su zbog specifičnosti područja gdje je izrazita oscilacija korisnika tijekom ljetnog i zimskog perioda, te se u zimskim mjesecima broj stanovnika kreće oko 24.500, a u ljetnim mjesecima se taj broj povećava i do 75 tisuća korisnika. Početak realizacije očekuje se ove godine, a cijeli projekt mora biti završen do početka 2017. godine.

V. HABEREITER

Milica MULOŠEK

Izgradnjom kanalizacije Poreč će postati top-ekološka destinacija

Institucionalna suradnja

Projekt AdriGov

O projektu: Cilj projekta AdriGov (Adriatic Governance Operational Plan) je definicija i promocija Operativnog plana za javno upravljanje na jadranskom području, što je važan korak prema usvajanju Jadransko-jonske makro-regionalne strategije i stvaranju sinergije za djelotvoran pristup razvojnim mogućnostima regija. U skladu s tim, ostali ciljevi vezani su uz transfer znanja kako bi se ojačala osviještenost o europskim integracijama i Europskoj Uniji, na način da se poboljšaju kompetencije i rad stručnjaka lokalne i regionalne samouprave u sferi upravljanja, financiranja i administracije EU fondova. Istarska županija, kao partner u projektu, odgovorna je za radni paket pod nazivom Instrument za EU integracije, u sklopu kojeg je otvoren Centar za EU i međunarodnu suradnju u Balama s ciljem promicanja međunarodne suradnje na području Jadransko-jonske makroregije, srednje i južistočne Europe. Financiran je iz Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2013.

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta: **3.346.712,00 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **350.000,00 eura**
Sufinanciranje: **15 posto**

Informacijsko društvo

Projekt SEED

O projektu: Projekt SEED (Speeding Every European Digital) predstavlja inovativnu informacijsku platformu za poboljšanje tehnoloških mogućnosti, koja je dostupna svim tijelima javne uprave, a namijenjena je diseminaciji, vizibilnosti i oglašavanju njihovih aktivnosti i postignuća. Diseminacija se ostvaruje kroz šest interaktivnih uređaja na području Istre te kroz info-ekrane u predstavničkim uredima u Bruxellesu i New Yorku, u obliku različitih informatičkih sadržaja (RSS feed, webstranice, Twitter, video isječci...) koji se na njima prikazuju, no dostupna je i na svim računalima te pametnim telefonima. SEED je pilot projekt koji je namijenjen podizanju svijesti građana svih dobi o postojećim e-Uslugama te EU mogućnostima. Sufinanciran je od strane Europske komisije putem programa potpore politikama informacijskih i komunikacijskih tehnologija (PSP ICT) u sklopu Okvirnog programa za kompetitivnost i inovacije (CIP).

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta: **5.130.000,00 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **250.000,00 eura**
Sufinanciranje: **50 posto**

Prevenција kardiovaskularnih bolesti

Projekt LOVE YOUR HEART

O projektu: Projekt Jadranska mreža prevencije kardiovaskularnih bolesti LOVE YOUR HEART je sufinanciran od strane EU u sklopu Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2013. Putem partnera (7) i suradnika (10) projekt povezuje različita područja Jadranske regije u Hrvatskoj, Italiji, Albaniji i Sloveniji. Vodeći partner u projektu je Istarska županija (Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb) Projekt traje 3 godine. Glavni ciljevi projekta su stvoriti preduvjete za učinkovitu prevenciju kardiovaskularnih bolesti (KVB) putem razmjene iskustava i znanja među partnerima, te osiguravanjem resursa i infrastrukture za rad; razviti stručan i održiv program prevencije KVB pomoću postojećih i novih međunarodnih i međuregionalnih „mreža“, te integrativne suradnje između upravnih tijela, zdravstvenih ustanova i civilnog sektora koji se bave prevencijom KVB, priprema i testiranje edukativnih materijala za zdravstvene (i druge) djelatnike, priprema i testiranje edukativnih materijala za građane i osnovati Centar za prevenciju KVB u Istri i Tirani, te njihov rad u smislu poboljšanja procesa ranog otkrivanja rizičnih čimbenika, brzine pružanja usluga visoko rizičnim pacijentima i poboljšanja praćenja njihovog stanja.

Financiranje:

Ukupna vrijednost projekta: **1.433.290,00 eura**
Vrijednost za Istarsku županiju: **810.290,00 eura**
Sufinanciranje: **15 posto**

PROČELNIK ŽUPANIJSKOG ODJELA

U Europskom p se od brodogr fondova do pr

Od odluka koje utječu na sve građane u prošloj je godini primjerice EU parlament standardizirao cijene mobilnih telefonskih razgovora i cijene kartičnog poslovanja. U predstojećem mandatu izuzetno su važna za nas pitanja brodogradnje, turizma, infrastrukture i europskih fondova. Osim toga očekuje nas i europska zaštita tipičnih proizvoda, poput terana i pršuta, pojašnjava Oriano Otočan

Razgovarala **Barbara BAN**

U nedjelju će hrvatski građani drugi put dobiti priliku izabrati svoje zastupnike u Europskom parlamentu, ovoga puta na mandat od pet godina. Kolika je važnost odaziva na birališta i zbog čega je Europski parlament bitan, pojasnio nam je županijski pročelnik za međunarodnu suradnju Oriano Otočan.

- Izlaznost birača na prvim izborima za Europski parlament bila je više nego skromna, tek 20 posto. Kakva su iskustva iz drugih europskih država?

-Izbori za Europski parlament su jednako važni kao i izbori za nacionalni parlament, županijsku skupštinu, gradsko ili općinsko vijeće. U Hrvatskoj je bio slabiji odaziv jer u medijima nije bilo dovoljno naglašena važnost izbornog procesa. Nakon višegodišnjeg pregovaranja za ulazak u EU taj je proces bio shvaćen kao nešto na što građani nemaju utjecaja

na donošenje odluka koje se njih tiču. Hrvatska nije najgori primjer. I u nekim drugim zemljama bila je niska izlaznost, primjerice u Slovačkoj tek nešto više od 16 posto. Međutim, na izborima za Europski parlament 2009. prosječna je izlaznost bila 43 posto.

Veće ovlasti

Vidljiv je trend smanjenja izlaznosti na europskoj razini premda je temeljem lisabonskog sporazuma danas važnost Europskog parlamenta i utjecaj na donošenje odluka puno veći nego ranije. Postoji paradoks - dok se izlaznost smanjuje, važnost Europskog parlamenta je veća nego ikad ranije. Iskreno očekujem da će izlaznost u Hrvatskoj biti daleko veća nego je bila lani, između ostalog jer je sada duljina mandata 5 godina, a ne samo godinu dana pa se više toga može učiniti. Ali i zato jer vjerujem da građani sve više prepoznaju jednaku važnost donošenja odluka

na europskoj kao što je to i na lokalnoj razini.

- Većina ljudi apstraktno doživljavaju Bruxelles i Europsku uniju. To je nešto daleko. Zašto je za građane Istre bitno da izađu na izbore i koje se važne odluke donose u Europskom parlamentu?

-Bruxelles uopće nije daleko jer ulaskom u Europsku uniju sve odluke koje se tamo donose tiču se direktno života građana. Europski parlament je jedina europska institucija koja direktno zastupa građane, dok Europska komisija zastupa Uniju, a Europsko vijeće nacionalne države. Dakle, građani direktno mogu utjecati na donošenje odluka, mogu svojem predstavniku kojeg su birali upućivati svoje ideje, želje, primjedbe i komentare. S druge strane i preko njega direktno dobivati informacije o onom što se u Bruxellesu raspravlja i o odlukama koje se donose. Dakle, predstavnik u parlamentu nije apstraktno tijelo nego osoba s imenom i prezimenom koju svaki tje-

projekti istarske županije

Završje

ZA MEĐUNARODNU SURADNJU ORIANO OTOČAN O VAŽNOSTI PREDSTOJEĆIH IZBORA

Parlamentu odlučuje gradnje i europskih proizvodnje pršuta i vina

dan možete susresti. Obično je i praksa europarlamentaraca, a za to imaju i osigurana sredstva, da formiraju vlastite urede u područjima gdje se nalaze građani koji su ih birali. Način funkcioniranja članova Europskog parlamenta je takav da četiri dana u tjednu rade u parlamentu i njegovim tijelima u Bruxellesu ili Strasbourgu, a ostatak tjedna provode na terenu među građanima koji su ih birali. Obično se kaže da europarlamentarci zastupaju svoje europske političke grupacije i to je samo djelomično točno. Oni sudjeluju u radu europskih političkih grupacija sukladno njihovim političkim i svjetonazorskim profilima, ali prije svega zastupaju ljude koji su ih izabrali. Brinu o interesima regija, gradova i država iz kojih dolaze.

Bez turizma i kulture

- Koji su propisi, odluke i zakoni na koje građani direktno mogu utjecati? Primjerice na koje su odluke hrvatski europarlamentarci utjecali u ovih godinu dana, a da je to utjecalo na živote hrvatskih građana?

- Godinu dana je vrlo kratak period i ovlasti Europskog parlamenta su dosad bile manje u odnosu na novi saziv. Ali spomenut ću vrlo realan primjer i odluku

Oriano Otočan

na koju nismo mogli utjecati jer se donosila prije nego je Hrvatska ušla u EU, a to je način korištenja sredstava iz kohezijskih i strukturnih fondova od 2014. do 2020. gdje za razliku od perioda 2007. - 2013. u europskoj regulativi više nije eksplicitno navedeno područje turizma i kulture. Pokušali smo kroz naš ured u Bruxellesu i kroz razna ministarstva te lobirajući prema

nekim europarlamentarcima unijeti područja kulture i turizma, međutim to naprosto nije bilo moguće. Vjerujem da je Hrvatska tada imala članove europskog parlamenta bili bi daleko uspješniji u tome da se za nas jako važna pitanja unesu u europsku regulativu. Gotovo ne postoji područje u kojem Europski parlament ne može utjecati na donošenje odluka, a postoji analiza koja kaže da dvije trećine zakona koje se kasnije implementiraju ili harmoniziraju na nacionalnoj razini donosi Europski parlament.

- Koje su to odluke bile u 2013.?

- Izdvojio bih samo ono što će imati veliki utjecaj na život svih građana Europske unije kao što je standardiziranje cijena telefonskih razgovora mobilne telefonije ili pak proces vezan za standardiziranje cijena kartičnog poslovanja.

- Koliko europarlamentarci iz Istre mogu utjecati na donošenje bitnih odluka?

Karlovca, Splita ili Zagreba. Članstvo u Europskom parlamentu je velika politička platforma za djelovanje i stvaranje savezništva. To je Istri posebno važno ako imamo situaciju gdje osim IDS-a, vladajuće stranke u Istri sve druge političke stranke na buduću teritorijalnu organizaciju Hrvatske gledaju na način da Istra kao samostalna regija više ne bi trebala postojati. Na to se može utjecati sa savezništvima sa drugim regijama koje imaju slične interese. U ovih godinu dana istarski europarlamentarac Marino Baldini pozitivno je govorio o radu Istarske županije, dobro je surađivao s našim uredom u Bruxellesu, međutim godina dana je mali period da bi se ista konkretnije napravilo.

- Koja otvorena pitanja u budućnosti očekuju istarske europarlamentarce?

- U budućem periodu očekuje nas pitanje zaštite tipičnih proizvoda, poput terana i pršuta.

Izuzetno je važno za nas i pitanje brodogradnje kao jednog od najvažnijih sektora u Istri. Za nas je sigurno važno i pitanje korištenja EU fondova, turizma i infrastrukture, dakle sve što je povezano s povećanjem broja zaposlenih i povećanjem gospodarskog rasta. Od općih tema u europskom parlamentu važno će biti rješavanje gospodarske krize, nezaposlenosti mladih, daljnja integracija Unije te pitanja sigurnosti.

Lisabonski sporazum

- Što predstavlja lisabonski sporazum i koliko su njegove odrednice bitne upravo u ovom periodu?

- Ovaj dokument definira funkcioniranje Eu-

ropske unije i njezinih institucija. Definira sastav Europskog parlamenta na način da su proporcionalno zastupljene sve države, odnosno da postoji 751 zastupnik koji predstavljaju 500 milijuna ljudi. U apsolutnim brojkama više europarlamentaraca imaju velike zemlje, ali razmjerno su male zemlje više zastupljene. Brojke se kreću od 6 do 96 zastupnika. Europski parlament prvi put predlaže i predsjednika Europske komisije što je dosad bilo isključivo stvar dogovora između država pa se vodi kampanja između velikih europskih političkih grupacija na način da najsnažnije imaju svoje kandidate za predsjednika Europske komisije. U europske političke grupacije spadaju Europska pučka stranka, Socijaldemokrati, Liberali i demokrati, Konzervativci i reformisti, Zeleni, Ujedinjena ljevica i Euroskeptici.

- Što je Istri dosad donijela Europska unija kada govorimo o novcu koji je stigao za razne projekte?

- Od 2001. do sada uvijek smo bili predvodnica u Hrvatskoj po povlačenju novca iz EU-a. Danas preko 50 ljudi u javnom sektoru Istre radi na europskim fondovima, educirali smo preko 120 ljudi koji znaju pisati i kandidirati europske projekte, realizirano je ili je u realizaciji 340 projekata te smo na taj način iz EU-a i drugih međunarodnih izvora povukli preko 115 milijuna eura. Danas po pitanju apsorpcije sredstva iz EU surađujemo s poljskom pokrajinom Malopolskom koja je uspješna u korištenju europskih fondova i oni su nam priznali da su, unatoč tome što su više od 10 puta veći od naše županije, prije ulaska u EU-u povukli daleko manje EU-sredstava nego mi u Istri. To pokazuje da smo u pretprijetnom razdoblju dobro iskoristili što nam se nudilo i to je baza za odličan razvoj Istre unutar EU-a, koji se može temeljiti na povlačenju novaca iz strukturnih fondova.

Dvije trećine zakona koje se kasnije implementiraju ili harmoniziraju na nacionalnoj razini donosi Europski parlament

Revitalizacija Završja i obnova pulskog lukobrana

Što se dosad kandidiralo iz Istre na strukturne fondove?

- Ove smo godine dobili mogućnost korištenja strukturnih fondova i trenutno pripremamo brojne projekte, a prije nekoliko mjeseci kandidirali smo prve projekte - revitalizaciju Završja i pulski lukobran. Međutim, da bismo počeli koristiti novac koji je rezerviran za period od 2014. do 2020. najprije Europska komisija mora odobriti hrvatske operative programe i taj proces će trajati do kraja ove godine. Naša je Vlada poslala u Bruxelles tri operative programe i tek kad se to odobri onda će se početi pripremati natječaj koji se mogu očekivati krajem ove godine ili prvoj polovici 2015.

europski projekti u kulturi istarske županije

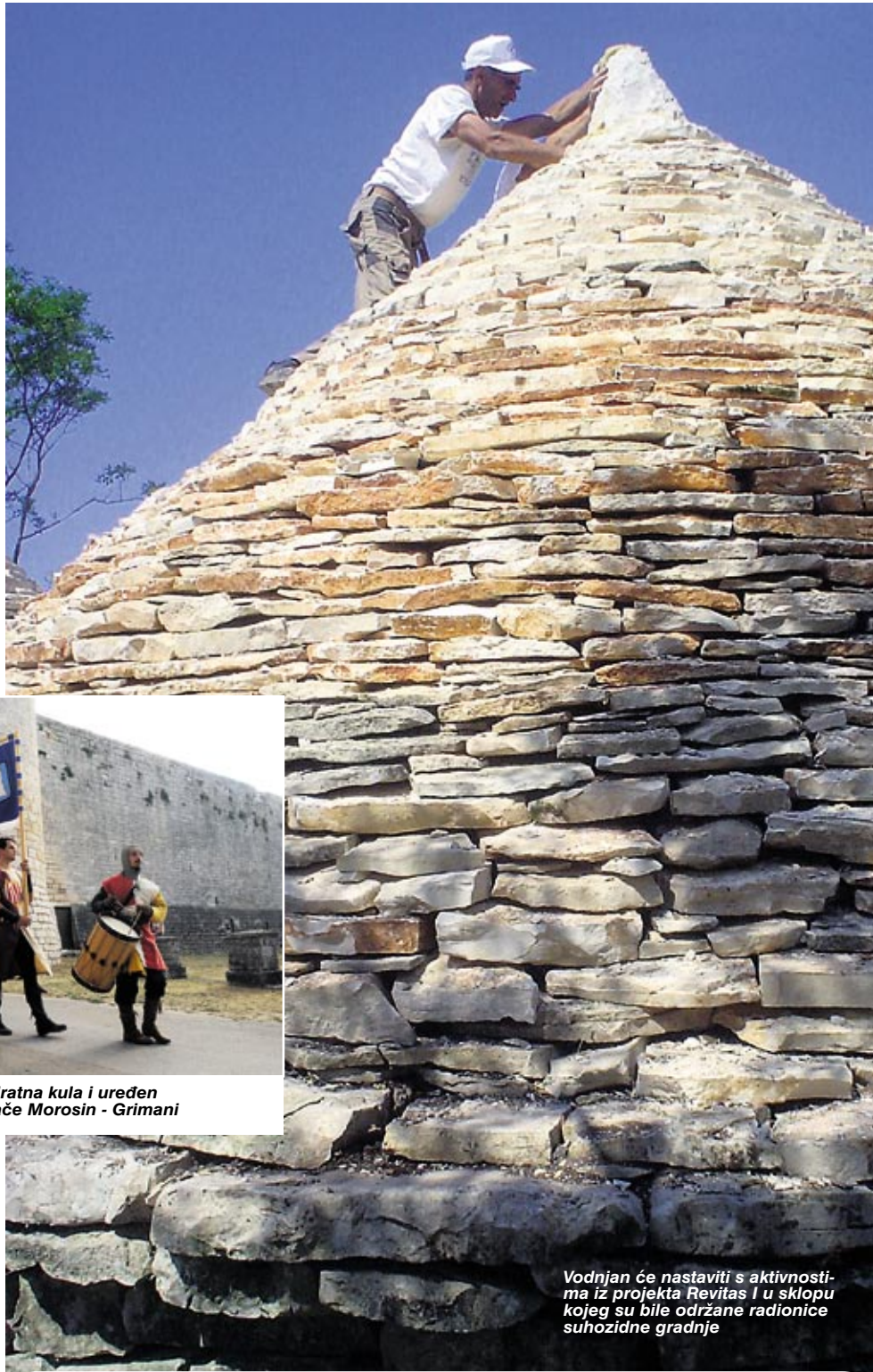
ZAUSTAVLJENA DEGRADACIJA ISTARSKOG ZALEĐA

Na krilima
Revitasa
obnovljena
baština

U Draguču se uređuje centar za freske

U Svetvinčentu je obnovljena kvadratna kula i uređen info-punkt u prizemlju aneksa palače Morosin - Grimani

Vodnjan će nastaviti s aktivnostima iz projekta Revitas I u sklopu kojeg su bile održane radionice suhozidne gradnje

Naglasak Revitasa II je na promociji razvojnih i turističkih proizvoda, a projektom se planira opremanje i otvaranje Centra za freske u Draguču

Piše **Boris VINCEK**

Revitas - prekogranični projekt sufinanciran sredstvima Europske unije kroz Program prekogranične suradnje IPA Slovenija-Hrvatska 2007.-2013., u kojem je sudjelovalo deset partnera s područja slovenske i hrvatske Istre odnedavno ima svoj nastavak - Revitas II - ukupne vrijednosti od 843 tisuća eura. Glavni cilj je zaustaviti degradaciju istarskog zaleđa uz zaštitu kulturne baštine.

Obnovljena škola

Partneri u projektu drugog Revitasa su na slovenskoj strani općine Kopar, Izola i Piran, a na hrvatskoj Istarska županija i županijska Turistička zajednica te gradovi Vodnjan i Buzet. Naglasak Revitasa II je na promociji razvojnih i turističkih proizvoda, a projektom se planira i opremanje i otvaranje Centra za freske u Draguču.

Centar za freske bit će smješten u zgradi stare škole u samom središtu

mjesta koja je građevinski već obnovljena uz pomoć općine Cerovlje. Zgrada ima 240 četvornih metara i proteže se na prizemlje i dva kata. Sam Centar će izgledati ovako: na prizemlju će biti info centar za posjetitelje s galerijom i interaktivnim zidom, na prvom katu bit će konferencijska dvorana, a na trećem smještaj i radni prostor za osobu koja će voditi Centar te za gostujuće znanstvenike.

Već prvi Revitas među svojim ciljevima imao je očuvanje i promociju istarskih fresaka, čija je kulmi-

nacija bila objavljivanje već obnovljena uz pomoć multimedijalne monografije "Tragom istarskih fresaka". Monografija koju potpisuje Željko Bistrović će zahvaljujući novom Revitasu dobiti i novo izdanje, a u programu su i tri trodnevne radionice o freskama, za osnovnoškolce, srednjoškolce i studente te za umirovljenike.

Vodnjan i Buzet

Vodnjan će nastaviti s aktivnostima iz projekta Revitas I u sklopu kojeg su bile održane radionice suhozidne gradnje, uređe-

Ostali EU projekti iz kulture

☀ Pročelnika za kulturu Istarske županije Vladimira Torbicu upitali smo u kojoj je fazi realizacija drugog kruga Revitasa, a on je odgovorio da su u tijeku pripreme radnje te da je zadnjih mjeseci fokus upravnog odjela bio na ostalim europskim projektima iz domene kulture.

☀ - U četvrtak 22. svibnja u biskupskoj dvorani porečke Eufrazijeve bazilike predstavljen je projekt EX.PO AUS čiji je cilj valorizacija i upravljanje punktovima UNESCO-ve spomeničke baštine među kojima je i sama bazilika. Intenzivno se radi i na programu Hera čiji je cilj također valorizacija kulturne baštine. U sklopu tog projekta obnovit ćemo vodospremu u pulskom Povijesnom i pomorskom muzeju Istre, kaže Torbica.

☀ Među važnijim EU projektima u kulturi poluotoka zasigurno je i AdriaMuse koji je okončan i trenutno je na evaluaciji. U sklopu tog projekta tiskan je vodič istarskih muzeja, vodič "Muzej izvan svojih zidova", a sufinancirani su i Festival vizualnih umjetnosti Arterija u Novigradu te projekt Sepomaia Viva u Umagu.

ne biciklističke staze i pet odmorišta, a postavljena je i turistička signalizacija. U sklopu novog Revitasa Vodnjan može očekivati 110 tisuća eura koji će moći iskoristiti za info-punkt za promociju kulturne baštine na Grisi - vodnjanskom Narodnom trgu. No vodnjanska priča ne staje, jer će se tamo održavati i radionice o tradicionalnoj proizvodnji vapna, kao i radionice freski te izrade suvenira.

Buzet u sklopu drugog Revitasa može računati na 112 tisuća eura koje će iskoristiti za do-

datnu promidžbu kulturne baštine unutrašnjosti Istre. U sklopu prvog Revitasa u Buzetu je uređen turistički info-punkt, a u cilju revitalizacije staroga grada. U sklopu novog Revitasa bit će uređene dvije muzejske zbirke, stara pekara i češljara te novi multimedijalni turistički centar. Ovdje valja podsjetiti i da je u sklopu prvog Revitasa u Svetvinčentu obnovljena kvadratna kula i uređen info-punkt u prizemlju aneksa palače Morosin - Grimani. Obnovljena kula dobila je tako podrum, prizemlje, tri etaže i vidikovac.

U Buzetu će biti uređene dvije muzejske zbirke, stara pekara i češljara te novi multimedijalni turistički centar

*Poseban
prilog
Istarske
županije*

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Jasna Orlić
Izdavač:
**Glas Istre novine
d.o.o.**